భారతదేశంలోని ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాలు: తెలంగాణ యొక్క PD చట్టం

ప్రజాస్వామ్య సమాజాలలో ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాలు చాలా కాలంగా వివాదాస్పద అంశంగా ఉన్నాయి. విచారణ లేదా శిక్ష లేకుండా, ప్రాథమికంగా అనుమానాల ఆధారంగా, ప్రజాభద్రత మరియు జాతీయ భద్రతను కాపాడటానికి వ్యక్తులను నిర్బంధించడానికి అవి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఇస్తాయి. పటిష్టమైన ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ కలిగిన భారత్ కూడా ఇందుకు మినహాయింపేమీ కాదు. ఈ కథనంలో మేము తెలంగాణ యొక్క వివాదాస్పద మాదకద్రవ్యాల నిరోధక చట్టం, మాదకద్రవ్యాల నేరస్థులు మరియు వివిధ ఇతర నేరస్థుల చట్టం, 1986 (పిడి చట్టం) పై దృష్టి సారించి, ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ యొక్క సంక్లిష్టతలను గురించి వివరించాము. ఇటీవలి కాలంలో, ఈ చట్టం సుప్రీంకోర్టు పరిశీలనలోకి వచ్చింది, దీని అనువర్తనం మరియు అధికార దుర్వినియోగం గురించి ఆందోళనలను లేవనెత్తింది.

ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్

ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ అనేది ఒక భావనగా, ఒక వ్యక్తిని కోర్టు ద్వారా అధికారిక విచారణ లేదా శిక్ష లేకుండా ప్రభుత్వం నిర్బంధించడాన్ని సూచిస్తుంది. ఈ అసాధారణ చర్య తరచుగా వ్యక్తి ప్రజా భద్రతకు, జాతీయ భద్రతకు లేదా సమాజ భద్రతకు ముప్పు కలిగిస్తుందనే అనుమానం ఆధారంగా తీసుకోబడుతుంది. నిర్బంధంలో ఉన్న వ్యక్తిని గణనీయమైన కాలం వరకు ఉంచవచ్చు, పొడిగింపు అవసరమని భావిస్తే తప్ప ఇది ఒక సంవత్సరం వరకు పొడిగించవచ్చు.

ప్రీ-ట్రయల్ డిటెన్షన్ నుండి ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్‌ని వేరు చేయడం చాలా కీలకం. తరువాతి విషయంలో, వారు ఆరోపించబడిన నిర్దిష్ట నేరం కోసం విచారణ కోసం ఎదురు చూస్తున్నప్పుడు ఒక వ్యక్తి నిర్బంధంలో ఉంచబడతాడు. మరోవైపు, ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్, వ్యక్తులు ఎటువంటి నేరం చేయనప్పటికీ, నివారణ చర్యగా వారిని నిర్బంధించడానికి అనుమతిస్తుంది.

భారతదేశంలో, ప్రాథమిక హక్కులకు సంబంధించిన రాజ్యాంగంలోని మూడవ భాగం పరిధిలోకి వచ్చే ఆర్టికల్ 22 కింద ముందస్తు నిర్బంధానికి రాజ్యాంగం నిబంధనలను కలిగి ఉంది. ఈ నిబంధనలు ముందస్తు నిర్బంధం కోసం కొన్ని ప్రాథమిక హక్కులను నిలిపివేసే అధికారాన్ని రాష్ట్రానికి ఇస్తాయి.

APPSC/TSPSC Sure shot Selection Group

ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ కోసం చట్టం

భారతదేశంలో అనేక చట్టాలు ఉన్నాయి, ఇవి ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ న్ని ఆదేశించడానికి రాష్ట్రానికి అధికారం ఇస్తాయి. వీటిలో, జాతీయ భద్రతా చట్టం (NSA) మరియు విదేశీ మారకద్రవ్య పరిరక్షణ మరియు స్మగ్లింగ్ కార్యకలాపాల నిరోధక చట్టం, 1974 (COFEPOSA) నిరోధక నిర్బంధాన్ని అనుమతించే కేంద్ర చట్టానికి ముఖ్యమైన ఉదాహరణలు. అయితే, తెలంగాణ PD చట్టం వంటి అనేక రాష్ట్రాలు కూడా తమ సొంత అనుమతించే చట్టాన్ని కలిగి ఉన్నాయని గమనించడం ముఖ్యం.

తెలంగాణ ప్రమాదకర కార్యకలాపాల నివారణ అక్రమార్కులు, బందిపోట్లు, మాదకద్రవ్యాల నేరస్థులు, గూండాలు, అనైతిక ట్రాఫిక్ నేరస్థులు మరియు ఇతరుల ప్రమాదకర కార్యకలాపాల నిరోధక చట్టం, 1986, విస్తృతమైన స్థానిక శాంతిభద్రతల సమస్యలను పరిష్కరించే సమగ్ర చట్టం. తమిళనాడు, గుజరాత్ మరియు బీహార్ వంటి ఇతర రాష్ట్రాలు తమ పరిధిలో నిర్దిష్ట ఆందోళనలను పరిష్కరించడానికి వారి స్వంత ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాలను కలిగి ఉన్నాయి.

ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్‌లో రాష్ట్ర అధికారాలు

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 22 ఏకపక్ష అరెస్టు మరియు నిర్బంధానికి వ్యతిరేకంగా రక్షణను అందిస్తుంది, అయితే ఇందులో ఆర్టికల్ 22(3)(బి)లో ఒక ముఖ్యమైన మినహాయింపు ఉంది. అరెస్టు మరియు నిర్బంధానికి వ్యతిరేకంగా రక్షణలు ముందస్తు నిర్బంధాన్ని కల్పించే చట్టాల కింద అరెస్టు చేయబడిన లేదా నిర్బంధించబడిన వ్యక్తులకు వర్తించవని ఈ మినహాయింపు పేర్కొంది.

ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ ప్రక్రియ సాధారణంగా రాష్ట్రంతో ప్రారంభమవుతుంది, తరచుగా జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాడు, "ప్రజాభద్రతను" కాపాడటానికి అవసరమైనప్పుడు ఒక వ్యక్తిని నిర్బంధించమని ఆదేశాన్ని జారీ చేస్తాడు. ఈ అధికారాన్ని ప్రభుత్వం పోలీసులకు కూడా అప్పగించవచ్చు.

నిర్బంధం మూడు నెలలకు మించి ఉంటుందని భావిస్తే, ఆర్టికల్ 22(4) ప్రకారం అటువంటి నిర్బంధాన్ని సలహా మండలి ఆమోదించాలి. ఈ బోర్డులు సంబంధిత రాష్ట్రాలచే స్థాపించబడ్డాయి మరియు సాధారణంగా రిటైర్డ్ న్యాయమూర్తులు మరియు బ్యూరోక్రాట్‌లను కలిగి ఉంటాయి. ముఖ్యంగా, ఖైదీకి అడ్వైజరీ బోర్డు ముందు న్యాయపరమైన ప్రాతినిధ్యం అనుమతించబడదు. అయితే, బోర్డు నిర్బంధాన్ని ధృవీకరిస్తే, నిర్బంధించిన వ్యక్తి న్యాయస్థానంలో నిర్బంధ ఉత్తర్వులను సవాలు చేయవచ్చు.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 22(5) ప్రకారం నిర్బంధానికి గల కారణాలను వీలైనంత త్వరగా ఖైదీకి తెలియజేయాలని, ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగా వినతిపత్రం ఇచ్చేందుకు వారికి సత్వర అవకాశం కల్పించాలని పేర్కొంది. ఈ కారణాలను ఖైదీకి అర్థమయ్యే భాషలో తెలియజేయాలి. ముఖ్యంగా, ప్రాథమిక కారణాలను తెలియజేసిన తర్వాత అసలు నిర్బంధ ఉత్తర్వులను బలోపేతం చేయడానికి ప్రభుత్వం కొత్త లేదా అదనపు కారణాలను ప్రవేశపెట్టదు.

ఈ రక్షణలు ఉన్నప్పటికీ, ఆర్టికల్ 22(6) ప్రజా ప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా భావించే వాస్తవాలను బహిర్గతం చేయడానికి రాష్ట్రాన్ని అనుమతించడం ద్వారా కొంత మేరకు రక్షణను కొంతవరకు నీరుగార్చింది.

ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ ఉత్తర్వులపై న్యాయ సమీక్షలో సవాళ్లు

భారతదేశంలో ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ ఆర్డర్ల యొక్క న్యాయ సమీక్ష "ఆత్మాశ్రయ సంతృప్తి" అనే భావన కారణంగా సవాలుతో కూడుకున్నది. ఈ భావన అంటే నిర్బంధానికి ఆదేశించడంలో ప్రభుత్వ వ్యక్తిగత అభిప్రాయం కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. ప్రజాభద్రతను కాపాడటానికి నిర్బంధం ఆవశ్యకతకు సంబంధించి రాజ్యాంగం రాష్ట్ర తీర్పును నొక్కి చెబుతుంది మరియు న్యాయవ్యవస్థ తరచుగా ఈ తీర్పును వాయిదా వేస్తుంది.

రాజ్యాంగంలో పొందుపరచబడిన ప్రాథమిక హక్కుల కంటే రాష్ట్రం యొక్క ఆత్మాశ్రయ సంతృప్తిని ఆదేశాన్ని పరిశీలించే గీటురాయి. దీని అర్థం న్యాయవ్యవస్థ తన సొంత తీర్పుతో రాష్ట్రం యొక్క ఆత్మాశ్రయ సంతృప్తిని భర్తీ చేయలేదని అర్థం. అందువల్ల, నిర్బంధం ఆధారంగా పేర్కొన్న వాస్తవాల వాస్తవికతను కోర్టులో సవాలు చేయడం కష్టం అవుతుంది.

పరిశీలనలో తెలంగాణ PD యాక్ట్

ఇటీవలి కాలంలో తెలంగాణ PD యాక్ట్ పై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న తీరును సుప్రీంకోర్టు తప్పుబట్టడంతో తీవ్ర చర్చనీయాంశమైంది. సెప్టెంబర్ 4వ తేదీన సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రమాదకర ధోరణి కొనసాగుతోందని ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. ఇది చట్టం యొక్క అనువర్తనం, దుర్వినియోగానికి దాని సంభావ్యత మరియు తనిఖీలు మరియు సమతుల్యతల యొక్క మరింత బలమైన వ్యవస్థ అవసరం గురించి ప్రశ్నలను లేవనెత్తింది.

తెలంగాణ పీడీ చట్టంలోని వివాదాస్పద అంశాలు

తెలంగాణ PD చట్టం, దాని విస్తృత పరిధితో, వివిధ కారణాల వల్ల పరిశీలనలో ఉంది:

- అతిక్రమణ: ఈ చట్టం దొంగ సారా అమ్మకం నుండి సైబర్ క్రైమ్ వరకు విస్తృతమైన కార్యకలాపాలను కలిగి ఉందని విమర్శకులు వాదించారు, ఇది తప్పనిసరిగా ప్రజాభద్రతకు ముప్పు కలిగించకపోవచ్చు. ఈ విస్తృత పరిధి నిజమైన ముప్పు లేని వ్యక్తులను లక్ష్యంగా చేసుకోవడానికి చట్టం యొక్క సంభావ్య దుర్వినియోగాన్ని అనుమతిస్తుంది.
- పారదర్శకత లోపించడం: ప్రజాప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా ఉన్న సమాచారాన్ని బహిర్గతం చేయకుండా నిలుపుదల చేసే చట్టంలోని నిబంధనలు పారదర్శకతపై ఆందోళనలను రేకెత్తించాయి. ఖైదీలు తమ నిర్బంధానికి గల కారణాలను పూర్తిగా అర్థం చేసుకోకుండా నిరోధించడానికి దీనిని ఉపయోగించుకోవచ్చు.
- పరిమిత న్యాయపరమైన పర్యవేక్షణ: చట్టం యొక్క నిబంధనలు మరియు "ఆత్మాశ్రయ సంతృప్తి" సూత్రాలు నిర్బంధ ఉత్తర్వులపై పటిష్టమైన సమీక్షను నిర్వహించడం న్యాయవ్యవస్థకు కష్టతరం చేస్తాయి. న్యాయపరమైన పర్యవేక్షణ యొక్క ఈ పరిమితి అధికార దుర్వినియోగానికి సంభావ్యత గురించి ఆందోళనలను పెంచుతుంది.
- వ్యక్తిగత హక్కుల ఉల్లంఘన: ఇతర ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాల మాదిరిగానే ఈ చట్టం నిర్బంధ సమయంలో కొన్ని ప్రాథమిక హక్కులను నిలిపివేయడానికి ఈ చట్టం వీలు కల్పిస్తుంది. ఇది వ్యక్తిగత హక్కులు మరియు స్వేచ్ఛలను హరించడానికి దారితీస్తుంది, ఇది ప్రజాస్వామ్య సమాజంలో ఆందోళనకు కారణం.

సుప్రీంకోర్టు జోక్యం

తెలంగాణ పీడీ యాక్ట్ ను ఎర్రజెండా ఊపడంలో సుప్రీంకోర్టు జోక్యం చేసుకోవడం చట్టాలను, ముఖ్యంగా ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాలను దుర్వినియోగం చేయకుండా రక్షణగా దాని పాత్రను ప్రతిబింబిస్తుంది. ప్రజాభద్రతను కాపాడటం, వ్యక్తిగత హక్కులను పరిరక్షించడం మధ్య సమతుల్యత అవసరాన్ని కోర్టు ఆందోళనలు ఎత్తిచూపుతున్నాయి.

సంభావ్య సంస్కరణలు మరియు ముందున్న మార్గం

ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాల గురించిన ఆందోళనలను, ప్రత్యేకించి తెలంగాణ PD చట్టం వలె సమగ్రమైన వాటిని పరిష్కరించడానికి, జాగ్రత్తగా పరిశీలించడం మరియు సంభావ్య సంస్కరణలు అవసరం:

- సంకుచిత పరిధి: ప్రజాభద్రతకు మరియు జాతీయ భద్రతకు నిజమైన ముప్పు కలిగించే కార్యకలాపాలపై దృష్టి సారించడానికి ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాల పరిధిని తగ్గించడాన్ని శాసనసభ్యులు పరిగణించాలి. ఇలాంటి చట్టాల దుర్వినియోగాన్ని నిరోధించడానికి ఇది సహాయపడుతుంది.
- పారదర్శకతను పెంపొందించడం: సమాచార వెల్లడి, నిర్బంధానికి సంబంధించిన నిబంధనలను పారదర్శకత కోసం పునఃసమీక్షించాలి. నిర్బంధానికి దారితీసిన పూర్తి సమాచారం ఖైదీలకు అందుబాటులో ఉండాలి.
- న్యాయపరమైన పర్యవేక్షణను బలోపేతం చేయడం: అధికార దుర్వినియోగానికి వ్యతిరేకంగా రక్షణ కల్పించేందుకు, ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ ఉత్తర్వులను సమీక్షించడంలో న్యాయవ్యవస్థ పాత్రను బలోపేతం చేయాలి. న్యాయవ్యవస్థ నిర్బంధానికి గల కారణాలను సమర్థవంతంగా అంచనా వేయగలదని నిర్ధారించుకోవడానికి "ఆత్మాశ్రయ సంతృప్తి" సూత్రాన్ని పునఃపరిశీలించడం ఇందులో ఉండవచ్చు.
- జాతీయ భద్రత, వ్యక్తిగత హక్కులను సమతుల్యం చేయడం: ప్రజాభద్రత పరిరక్షణకు, వ్యక్తిగత హక్కుల పరిరక్షణకు మధ్య సమతుల్యత సాధించడం చాలా అవసరం. ఈ సమతుల్యతను సాధించడానికి ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాలను జాగ్రత్తగా రూపొందించాలి.

Read More	
కేంద్రం-రాష్ట్ర సంబంధాలు	భారతదేశంలో ముఖ్యమైన చట్టాలు మరియు బిల్లులు
42వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం	భారత ఆర్థిక సంఘం – చైర్మన్ జాబితా మరియు 15వ ఆర్థిక సంఘం

భారతదేశ పౌరసత్వం	భారతీయ న్యాయవ్యవస్థ
భారత రాజ్యాంగంలో ముఖ్యమైన సవరణలు	పంచాయితీ రాజ్ వ్యవస్థ
భారత రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక హక్కులు	భారతదేశంలో ఎన్నికల చట్టాలు
భారతదేశ రాజకీయ పటం	భారత ఎన్నికల సంఘం
న్యాయ క్రియాశీలత,	మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు 2023
పాలిటి స్టడీ మెటీరియల్	ఒకే దేశం, ఒకే ఎన్నికల బిల్లు
పార్లమెంటరీ కమిటీలు	ఫిరాయింపుల వ్యతిరేకత చట్టం